

EGY PÉCSI PILOT KUTATÁS KONCEPCIÓJÁNAK KIALAKÍTÁSA A NEMZETKÖZI TÉNYEK TÜKRÉBEN ÉS A KUTATÁS TANULSÁGAI A KUTATÓTANÁRI SZEREP SZEMPONTJÁBÓL

Lannert Judit
T-Tudok Zrt.

Kulcsszavak: PISA; digitálisszöveg-értés; kutatótanár

Magyarországon a 2012-es PISA-vizsgálat eredményei azt mutatják, hogy szignifikánsan romlott a magyar tanulók matematikai teljesítménye és problémamegoldó készsége a 2003-as eredményekhez képest, a digitálisszöveg-értésben pedig Európában az utolsó helyen állunk. A PISA-adatok mélyebb elemzése azt is mutatja, hogy az informatikai eszközök használata az osztályteremben nem feltétlenül növeli a tanulói kompetenciákat, másrészt nyilvánvaló, hogy az IKT-eszközöknek szerepük kell, hogy legyen az oktatásban-tanulásban. A PISA-vizsgálat mehökkentő eredményei azt sugallják, hogy az IKT-eszközöket nem megfelelően alkalmazzák az iskolában. Az MTA által meghirdetett szakmódszertani pályázat keretében a Pécsi Tudományegyetem oktatói és több pécsi iskola matematikatanára arra vállalkozott, hogy saját tapasztalataik alapján megvizsgálják, növelhető-e a matematikaoktatás eredményessége az IKT-eszközök bevonásával. Az előadás három részre oszlik. Első részében a PISA-eredmények digitálisszöveg-értésre vonatkozó tanulságait mutatjuk be, a második részben a pécsi pilot kutatás koncepciójának kialakítását és az alkalmazott módszereket, a harmadik részében a kutatótanári teammunka tanulságait. A legfrissebb PISA-adatok azt mutatják, hogy a számítógép-használat és a teljesítmény között egy dombszerű kapcsolat van, ami azt sugallja, hogy a moderált számítógép-használat az iskolában hatékonyabb, mintha egyáltalán nem használnának számítógépet, de a gyakori használat már céllentétes, mert rosszabb eredményekkel jár együtt. Annak megvizsgálására, hogy mi történik az osztályteremben az IKT-eszköz alkalmazása során, kutatási tervet készítettünk. Ennek része volt dokumentumelemzés (tankönyv- és tantervelemzés, nemzetközi gyakorlat), óratervek készítése, képzés (GeoGebra-tanfolyam a részt vevő tanároknak), kvantitatív (bemeneti és kimeneti tanulói teljesítmény és motiváció mérése) és kvalitatív (interjúk, fókuszcsoportos beszélgetés tanárokkal és diákokkal) megfigyelési eszközök kialakítása. Az egy év során nyert tapasztalatok fontos tanulsággal szolgálhatnak más, a pedagógiai munkájukat mérni akaró tanári kutatói teameknek. A pilot egyik nem titkolt célja volt, hogy egy tanárokból összeállított kutatói team felállításával egyben tesztelje az ilyen jellegű tevékenységek hazai feltételeit. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a kutatótanári szerep eredményes betöltését korlátozza a hazai támogató környezet hiánya. Így egyaránt problémát okoz a kutatásnak és kreatitásnak teret nem engedő tartalmi szabályozás, az intézményi önérdek, a validált mérőeszközök alacsony száma, a pedagógusok kutatói kompetenciáinak és a pedagógusok kutatását támogató szolgáltatások hiánya.